

Andrzej Mikołajczyk

Leźnica Mała, pow. Łęczyca. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 5, 191-192

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

LESKO

Muzeum Okręgowe w Rzeszowie
Muzeum Historyczne w Sanoku

Badania prowadziły: mgr Anna Szałapata,
mgr Maria Zielińska-Durda,¹ Finansowało
Muzeum Okręgowe w Rzeszowie. Pierwszy
sezon badań. Osada otwarta, wczesnośred-
niowieczna /IX-X w./²

Na placu budowy przy Technikum Leśnym odkryto osadę otwartą położoną na prawym brzegu Sanu, datowaną na podstawie ceramiki na okres wczesnośredniowieczny IX-X wiek. Na przebadanym terenie o powierzchni 3 arów stwierdzono ślady budownictwa ziemnego i jamy gospodarcze występujące w warstwie kulturowej na głębokości około 40 cm.¹ Wypełniska jam, na planie owalu lub prostokąta stanowiła ciemna, gliniasto-piaszczysta ziemia z zawartością bryłek polepy i węgla drzewnego.² We wszystkich obiektach najliczniej występowały fragmenty ceramiki pochodzące z naczyń grubościennych z domieszką tłuczni granitowego, zdobionych w górnej partii brzuśca stempelem, poniżej poziomymi liniami rytymi i naczyń cieńszych z domieszką piasku, zdobionych kombinacją linii falistej i ornamentu stempełkowego lub liniami poziomymi.³ Z innych zabytków wykonanych z gliny odkryto przedślik.⁴ Zabytki metalowe reprezentowane były przede wszystkim przez gwoździe.⁵ Odsłonięte ślady słupów tworzyły dość regularne prostokąty.⁶

LEŻNICA MAŁA, pow. Łęczyca
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadził mgr Andrzej Mikołajczyk.¹
Finansował Wydział Kultury PWRN w Łodzi.²
Pierwszy sezon badań. Skarb denarów wczesno-
średniowiecznych, chronologia: przełom XI/
XII wieku.³

Podczas kopania rowu na przewód odgromnika odkryte w 1969 r.⁴ w Leźnicy Małej skarb monet wczesnośredniowiecznych, który następnie dostał się do Gabinetu Numizmatycznego MAiE w Łodzi.⁵ W skład skarbu wchodziło 581 denarów, 9 siekańców srebrnych, 3 srebrne kablączi skroniowe i ułamki naczyń glinianego.⁶ Celem badań było ewentualne odzyskanie pozostałej części skarbu - niezauważonych przez znalazców monet i ułamków ceramiki.⁷

Wykop założono na terenie gospodarstwa braci Kwasiberskich.¹ W czasie eksploracji natrafiono na ślady wspomnianego rowu oraz znaleziono 38 denarów krzyżowych, 1 srebrny siekaniec i brakujące fragmen-

ty naczyń: Zabytki znajdowały się w wypełnisku rowu, a ich rozmieszczenie wskazywało na to, iż zostały rozwlezione podczas kopania.¹ Opis materiału: a/ monety należały do trzech typów w/g M.²Gumowskiego - typ V /13 egz./, typ VI /17 egz./, typ VII /8 egz./; b/ siekaniec srebrny - waga 2,85 g; c/ ceramika - fragmenty brzegu i brzuśca obtaczanego na kole naczyń z III okr. wczesnośredniowiecznego, w którym zdeponowano skarb, fragment naczyń z I okr. wczesnośredniowiecznego oraz niecharakterystyczne ułamki ceramiki kultury Łużyckiej; d/ perforowany Łużycki paciorek szklany z okresu bałestackiego.² Materiał datują najmniejsze monety typu VII na przełom XI/XII w.³ Pozytywny rezultat badań świadczy o potrzebie przeprowadzenia podobnych weryfikacji archeologicznych szlachek monet.⁴

LUBIĄŻ, pow. Wołów

Konserwator Zabytków Archeologicznych we Wrocławiu

Badania prowadzili: dr E.²Cnotliwy, mgr T.²Nawroński, mgr R.²Rogosz, mgr J.²Pilch.⁵ Finansował WKZ we Wrocławiu.⁶ Drugi sezon badań.⁷ Prace archeologiczno-architektoniczne w kościele NMP.⁸

Prace skoncentrowano w części prezbiterialnej, dwóch przyległych nawach bocznych oraz transepcie.⁹ Te partie kościoła, wstępnie rozpoznane sondażowo już w 1964 r.¹⁰ rokowały odkrycie starszych zespołów architektonicznych, na które w skromnym zakresie natknięto się już uprzednio. Głównym celem tak zaplanowanych badań było odsłonięcie najstarszych relikwów zabudowy sakralnej związanych z powstaniem klasztoru cysterskiego w/g źródeł, zgodnie lokowanego na tym miejscu już w drugiej połowie XII w.¹¹ Ponadto zamierzano ustalić pierwotną stratyografię obiektu, a pośrednio i jego chronologię.¹² Mimo przemieszania warstw spowodowanego licznymi pochówkami, badawę murowanych krypt oraz realizacją nowych, istniejących zespołów architektonicznych, ogólny stan zachowania starszych elementów architektonicznych jest stosunkowo dobry.¹³

1.¹⁴ Stwierdzono, że przed wzniesieniem kościoła NMP istniała w tym miejscu osada ludności kultury Łużyckiej /zachowany poziom V w wykopie XII i skorupy na wtórnym słożu we wszystkich pozostałych/ a następnie osada wczesnośredniowieczna - do połowy XII w.¹⁵ /zachowana warstwa IV w wykopie XII i ceramika we wtórnym słożu w wykopach pozostałych/.

2.¹⁶ Ujawniono następujące fazy budowy i przebudowy kościoła NMP: